

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วน ตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน ใน ๑๘ ชุมชน จำนวน ๑๒,๙๔๕ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางของทาโรยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% และความคลาดเคลื่อน ๕%^๑ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่างๆตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

^๑ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์, (บุรีรัมย์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๔๖.

$$n = \frac{12,945}{1 + 12,945 (0.05)^2}$$

$$\text{วิธีทำ} \quad = \frac{12,945}{1 + 32.3625} = \frac{12,945}{33.3625}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน $n = 400$ คน

โดย $n =$ ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

$N =$ จำนวนประชากรที่ทราบค่า

$Ne^2 =$ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (Allowable error 0.05)

ตามตารางที่ ๓.๑ แสดงขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	รายชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
๑	บ้านสันคะยอม	๙๖๑	๒๙
๒	บ้านหนองบัว	๘๐๖	๒๔
๓	บ้านป่าตึงงาม	๒๗๓	๘
๔	บ้านหลุก	๒,๐๙๑	๗๗
๕	บ้านหนองปลาขอ	๓๗๑	๑๑
๖	บ้านสันป่าสัก	๑,๑๖๖	๓๕
๗	บ้านน้ำพุ	๓๐๐	๒๑
๘	บ้านห้วยน้ำไก่อ้ง	๖๐๓	๑๘
๙	บ้านกอเปา	๖๑๕	๑๘
๑๐	บ้านหนองหลุม	๓๔๔	๑๐
๑๑	บ้านหนองท่า	๖๑๓	๑๘
๑๒	บ้านสันหลวง	๓๔๔	๑๐
๑๓	บ้านหนองซิว	๖๖๕	๒๐
๑๔	บ้านหนองไซ	๓๔๔	๒๒
๑๕	บ้านน้ำบ่อเหลียง	๘๘๑	๒๖
๑๖	บ้านทรายทอง	๕๒๖	๑๖
๑๗	บ้านใหม่ร่องเกลบ	๖๓๘	๑๙
๑๘	บ้านใหม่จตุจักร	๖๐๔	๑๘
รวม		๑๒,๙๔๕	๔๐๐

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

ก. เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๒. ศึกษาหลักการ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคุณลักษณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน ตามหลักธรรมพุทฺธยปาปณิกสูตร

๓. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๔. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๕. สร้างเครื่องมือ

๖. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๗. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๘. ปรับปรุงแก้ไข

๙. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของคุณลักษณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน ตามหลักธรรมพุทฺธยปาปณิกสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ตามความคิดเห็นของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน และเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามความคิดเห็นของประชาชน อำเภอเมืองลำพูน ตามหลักธรรมพุทฺธยปาปณิกสูตรเพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามความคิดเห็นของประชาชน อำเภอเมืองลำพูน ประกอบด้วย

- ๑) ด้านการบริหารงาน
- ๒) ด้านความเป็นผู้นำ
- ๓) ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- ๔) ด้านบุคลิกภาพ

โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้ศึกษากำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามความคิดเห็นของประชาชน อำเภอเมืองลำพูน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

๕ หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	อยู่ในระดับ	มากที่สุด
๔ หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	อยู่ในระดับ	มาก
๓ หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	อยู่ในระดับ	ปานกลาง
๒ หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	อยู่ในระดับ	น้อย
๑ หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	อยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

๖) คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการผลต่างน้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามความคิดเห็นของประชาชน อำเภอเมืองลำพูน (Open ended Questionnaire)

๓.๔ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย

๑) ดร.นิกร ยาอินตา	อาจารย์ประจำหลักสูตร
๒) นายประเด่น แบนปิง	อาจารย์/หัวหน้าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
๓) นายปรีชา ศรีสอนใจ	อาจารย์ประจำ
๔) นายอาเดช อุบนันท์	รักษาการหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
๕) นายไพรินทร์ ณ วันนา	อาจารย์/รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุ ประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่า .๐๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) แก่กลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาว อำเภอเมืองจังหวัดลำพูน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๐๑๓

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

ข. เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามวัตถุประสงค์ของประชาชนด้านความเป็นผู้นำ

๒. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามวัตถุประสงค์ของประชาชนด้านความรู้ความสามารถ

๓. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามวัตถุประสงค์ของประชาชนด้านคุณธรรม จริยธรรม

๔. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามวัตถุประสงค์ของประชาชนด้านบุคลิกภาพ

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. การรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัยและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมเอกสาร ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัยและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

๒. ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำนวนด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จำนวน ๔๐๐ ราย ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

๔. ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกและบันทึกเทป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกรูปแบบที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามของประชาชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

๓) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **มากที่สุด**

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **มาก**

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **ปานกลาง**

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **น้อย**

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ **น้อยที่สุด**

๔. ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักตามวัตถุประสงค์ของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดใช้แบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๕. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาประกอบบริบท (Context Content Analysis Technique)